

Zasady postępowania ze zwierzyną w sytuacjach nieuregulowanych w ustawie Prawo łowieckie.

1. Wypadki komunikacyjne skutkujące zabiciem zwierzęcia łownego.

W Polsce nieznaną jest ilość kolizji drogowych w wyniku których ginie zwierzyna. Można przyjąć, że obok pozyskania łowieckiego jest to drugi w kolejności czynnik antropogeniczny, powodujący śmiertelność w tej grupie zwierząt.

Zwłoki zwierząt zabitych w wyniku wypadków drogowych są w świetle przepisów odpadem, którego usunięcie i utylizacja należy do zarządcy drogi.

Obowiązek ten wynika z:

- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych zarządcami dróg są:

- Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad – dla stanowiących własność Skarbu Państwa dróg krajowych;
- Zarząd województwa – dla stanowiących własność województwa dróg wojewódzkich;
- Zarząd powiatu – dla stanowiących własność powiatu dróg powiatowych, z zastrzeżeniem, że w granicach miast na prawach powiatu, zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta;
- Wójt (burmistrz, prezydent miasta) – dla stanowiących własność gminy dróg gminnych.

Regulacja ta wskazuje na obowiązek kierującego usunięcia rannego lub martwego zwierzęcia z drogi, jeżeli jego pozostawienie mogłoby zagrozić bezpieczeństwu ruchu lub oznaczenie w sposób widoczny w dzień i w nocy.

2. Wypadki komunikacyjne lub inne zajścia skutkujące śmiertelnym zranieniem zwierzyny – wówczas gdy zachodzi konieczność jej bezzwłocznego uśmiercenia.

Możliwość podjęcia takiego działania wynika z przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. W myśl przepisów tego aktu prawnego, potrzebę bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia, w celu zakończenia jego cierpień, stwierdza w pierwszej kolejności lekarz weterynarii.

Jeżeli jednak okoliczności nie pozwalają na zasięgnięcie jego opinii, stwierdzenia takiej konieczności może dokonać także:

- członek Polskiego Związku Łowieckiego;
- inspektor organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;
- funkcjonariusz: Policji, straży ochrony kolei, straży gminnej, Straży Granicznej; Państwowej Straży Łowieckiej, Państwowej Straży Rybackiej, strażnik łowiecki;
- Pracownik Służby Leśnej lub Służby Parków Narodowych.

Optymalną metodą jest podanie środka usypiającego przez lekarza weterynarii, natomiast w odniesieniu do zwierząt wolno żyjących, w tym łownych, dopuszczalne jest także użycie broni palnej.

Ustawa o ochronie zwierząt stanowi, że osoba uprawniona do stwierdzenia konieczności bezzwłocznego uśmiercenia zwierzęcia, niebędąca lekarzem weterynarii, (wymieniona powyżej) jest jednocześnie uprawniona do dokonania tego uśmiercenia, o ile będzie posiadała właściwe zezwolenia na posiadanie broni, przy czym nie musi to być broń myśliwska.

3. Pomoc rannej zwierzynie w sytuacji, gdy nie ma potrzeby jej bezzwłocznego uśmiercenia.

Prawo łowieckie w bardzo ograniczonym zakresie reguluje postępowanie z raną lub potrzebującą pomocy zwierzyną. Jedynie art. 9 ustawy upoważnia starostę do wyrażenia zgody na przetrzymywanie zwierzyny, na okres do 6 miesięcy, osobie która weszła w jej posiadanie w wyniku osierocenia, wypadku lub innego uszkodzenia ciała zwierzyny, mając na uwadze potrzebę podjęcia koniecznej opieki i leczenia.

Prowadzenie ośrodka rehabilitacji zwierząt wymaga zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, którą może uzyskać jedynie wnioskodawca zapewniający warunki leczenia i rehabilitacji zwierząt, odpowiadające potrzebom biologicznym danego gatunku.